

SYDASIEN

Asien är den största och mest befolkade kontinenten i världen. Den är av stor geostrategisk betydelse för EU, som verkar för närmare förbindelser med länderna i Sydasien, eftersom EU är en stark ekonomisk aktör och en av de viktigaste aktörerna när det gäller att bidra med utvecklingsstöd och bistånd i syfte att främja institutionsuppbyggnad, demokrati, god samhällsstyrning och de mänskliga rättigheterna. EU är också bekymrat över säkerheten i denna region, bland annat konflikten i Kashmir och Afghanistan.

I detta faktablad beskrivs regionen Sydasien. Se även faktabladen om Östasien (se faktablad [5.6.8](#)) och Sydostasien (se faktablad [5.6.9](#)).

RÄTTSLIG GRUND

- Avdelning V (unionens yttre åtgärder) i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).
- Artiklarna 206–207 (handel) och artiklarna 216–219 (internationella avtal) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- Partnerskaps- och samarbetsavtal (bilaterala förbindelser).

SYDASIATISKA SAMMANSLUTNINGEN FÖR REGIONALT SAMARBETE (SAARC)

EU uppmuntrar regional integration och stöder Sydasiatiska sammanslutningen för regionalt samarbete (Saarc). Medlemsländerna i Saarc är Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Indien, Maldiverna, Nepal, Pakistan och Sri Lanka. EU, Kina, Iran, Japan, Sydkorea, Mauritius, Myanmar och Förenta staterna har observatörsstatus i Saarc.

Utvecklingssamarbetet mellan EU och länderna i Sydasien omfattar finansiellt och tekniskt bistånd samt ekonomiskt samarbete. De prioriterade områdena inbegriper regional stabilitet, fattigdomsbekämpning, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, god förvaltning och arbetstagares rättigheter. Samarbetet mellan EU och Saarc syftar till att främja en harmonisering av standarder och underlätta handel samt öka medvetenheten om fördelarna med regionalt samarbete.

Indien

Det strategiska partnerskapet mellan EU och Indien främjar handel och ekonomiskt samarbete. Varje partner har regioner som skiljer sig mycket åt i fråga om ekonomisk

styrka, språk och kultur, med en mycket stor marknad och ett geostrategiskt läge som ger anledning till säkerhetspolitisk oro.

Europeiska unionens råd antog [slutsatser den 10 november 2018](#) för att försöka få djupare och vidare förbindelser med Indien under de kommande åren.

Indien håller på att genomföra politiska och ekonomiska reformer som inriktar sig på en modernisering av förvaltningen, god förvaltning, bekämpning av korrupktion med program för demonetarisering och insyn, åtgärder för att ta itu med sociala problem, utveckling av ekonomin i och med initiativen "Make in India" och "Invest India", och införande av en landsomfattande skatt på varor och tjänster.

I och med handlingsplanen för EU och Indien fram till 2020, som antogs vid 2016 års toppmöte, inrättas forum för samråd om utrikespolitik och säkerhet. Indien är en kärnvapenmakt, liksom grannländerna Pakistan och Kina, och landet står inför problem som rör säkerhet, terrorism och väpnade sammandrabbningar i gränsområdena, särskilt med Pakistan i den självstyrande delstaten Jammu och Kashmir.

Den 14 februari 2019 dödades över 40 indiska soldater i ett självmordsattentat i Kashmir. Den Pakistanbaserade terroristgruppen Jaish-e-Muhammad (JeM) tog på sig ansvaret för attentatet, och Indiens luftangrepp som svar på attacken ledde till den största militära konfrontationen mellan Indien och Pakistan efter årtionden av militära spänningar och konflikter.

I augusti 2019 upphävde den indiska regeringen den särskilda statusen för delstaten Jammu och Kashmir. Detta beslut ledde till våldsamma protester och hotade den politiska stabiliteten i regionen. Över 900 miljoner människor hade rätt att rösta i Indiens allmänna val som ägde rum i sju etapper under fem veckor mellan den 11 april och den 19 maj 2019. Narendra Modis hinduistiska och nationalistiska Indiska folkpartiet (Bharatiya Janata Party, BJP) vann 303 av de 545 platserna i Lok Sabha, med det högsta valresultatet i partiets historia, och besegrade Rahul Gandhis Kongresspartiet (Indian National Congress, INC) och dess allierade.

Den 21 oktober 2019 hölls det val i delstaterna Maharashtra och Haryana. Alliansen mellan BJP och Shiv Sena vann den absoluta majoriteten av platserna i Maharashtra, medan inget parti vann majoritet i Haryana, men där fick BJP ändå 40 platser. Nästa val hålls i delstaten Jharkhand i november och december 2019.

Det indiska kastsystemet är en av världens äldsta former för organisering av samhällsklasser, något som väcker farhågor om fortsatt diskriminering på grund av kasttillhörighet. Landet är också en etnisk och språklig mosaik, med spänningar i flera delstater och rapporter om allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna och kvinnors och barns rättigheter.

Värdet av varuhandeln mellan EU och Indien beräknades för 2018 uppgå till 90 miljarder euro, med ett kraftigt överskott på cirka 2 miljarder euro för Indien. EU är också en av Indiens viktigaste källor till investeringar, med 76,7 miljarder euro i utgående investeringar och 11 miljarder euro i ingående investeringar under 2017. Indien åtnjuter för närvarande unilaterala förmånstullar inom ramen för EU:s allmänna preferenssystem (GSP) som binder unilaterala handelsförmåner till respekten för mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter.

Pakistan

Förbindelserna mellan EU och Pakistan går tillbaka till 1962 och grundar sig för närvarande på samarbetsavtalet från 2004. EU är en av de viktigaste aktörerna när det gäller att bidra med utvecklingsstöd och bistånd och stöder främjandet av demokrati och institutionsuppbyggnad i Pakistan. EU är mycket oroat över människorättssituationen, hädelselagarna och de militära specialdomstolarna i Pakistan.

Valen till nationalförsamlingen och provinsförsamlingarna i juli 2018 hölls under politiska spänningar mellan den dåvarande regerande grenen av Pakistans muslimska förbund (PML-N), ledd av Nawaz Sharif, och oppositionsstyrkorna, som leddes av det pakistanska Tehreek-e-Insaf-partiet (PTI), som vann valet. EU sände ut ett valobservatörsuppdrag, under ledning av Michael Gahler (PPE-gruppen, Tyskland), med tio observatörer från Europaparlamentet.

Det har rått ständig politisk oro i Pakistan sedan den tidigare premiärministern Nawaz Sharif avslöjades för korruption i Panamadokumenterna 2016. Sharif tvingades avgå i juli 2017 och dömdes till tio års fängelse i juli 2018.

De två största oppositionspartierna är för närvarande inblandade i korruptionsskandaler. Shehbaz Sharif, bror till Nawaz Sharif och nuvarande ordförande för Pakistans muslimska förbund (PML), håller på att utredas för korruption under sin tid som regeringschef i Punjab. I juni 2019 greps Asif Ali Zardari, den nuvarande de facto-ledaren för Pakistans folkparti och landets tidigare president, på grund av anklagelser om penningtvätt.

Armén är fortfarande involverad i inrikes- och utrikespolitiken och har ett brett mandat i frågor som rör säkerhet och terrorismbekämpning, samtidigt som sekteristiska spänningar, terrorism och otrygghet ökar för varje dag.

I augusti 2019 – efter antagandet av den strategiska åtagandepLANEN mellan EU och Pakistan i juni 2019 – utvidgade EU sitt stöd till Pakistan med ett program på 4 miljoner euro för att bekämpa terrorism. Förbindelserna med Indien försämrades dock efter att Indien beslutat upphäva Jammu och Kashmirs särskilda status.

Pakistan åtnjuter i hög grad unilaterala handelsförmåner från EU:s sida inom ramen för GSP plus-komponenten i det allmänna preferenssystemet som återinfördes 2014. Som ett led i processen övervakar Europaparlamentets utskott för internationell handel efterlevnaden av GSP plus-kraven på grundval av kommissionens tvååriga utredningsrapport om Pakistan (2016–2017). EU är Pakistans andra största handelspartner (efter Kina), med en ömsesidig handel som uppgick till ett värde på sammanlagt 12,6 miljarder euro under 2018, då EU var destinationen för 35 procent av den sammanlagda exporten från Pakistan. I handeln med EU har landet ett överskott på 1,2 miljarder euro.

EU bidrar i betydande utsträckning med utvecklingsstöd och humanitärt bistånd till Pakistan. Medlen från finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete för perioden 2014–2020 uppgår till 653 miljoner euro.

Afghanistan

Ett samarbetsavtal mellan EU och Afghanistan om partnerskap och utveckling undertecknades den 18 februari 2017 och godkändes av Europaparlamentet den 13 mars 2019.

Den 26 augusti 2018 godkände EU och dess medlemsstater EU:s färdplan för samarbete med det civila samhällets organisationer i Afghanistan 2018–2020.

Talibanerna och, på senare tid, den så kallade Islamiska staten (IS) utgör en allvarlig säkerhetsutmaning. Det finns risk för att Afghanistan blir en sönderfallande stat. Ett ökat regionalt samarbete skulle vara en viktig drivkraft för nationell och regional stabilitet. EU försöker, med starkt stöd av Europaparlamentet, få till stånd en afghanledd, afghanstyrd och afghankontrollerad fredsprocess. Ur en institutionell synvinkel har Afghanistans viktigaste utmaningar varit parlamentsvalet och lokalvalen den 20 oktober 2018 (som skulle ha hållits 2015), och den konstitutionella reform som man väntat på sedan valet 2014.

Afghanistan är det land i Asien som mottar mest utvecklingsbistånd från EU. EU har anslagit 1,4 miljarder euro till Afghanistan för perioden 2014–2020. Omkring 20 procent av medlen är öronmärkta för "incitamentpåverkande stöd" och knutna till reformer. Det internationella samfundet utlovade 13,6 miljarder euro i stöd till fred, säkerhet och ekonomisk utveckling i Afghanistan för perioden 2017–2020. Afghanistan drar nytta av EU:s mest förmånliga handelsordning, "Allt utom vapen". Vid konferensen i Bryssel om Afghanistan i oktober 2016 utfäste EU och dess medlemsstater – Afghanistans största internationella givare – tillsammans 5 miljarder euro. Vid ministerkonferensen i Genève i november 2018 meddelade EU att unionen ville skänka 474 miljoner euro till reformer inom den offentliga sektorn och till samhällsuppbyggnad.

Det EU-finansierade projektet Gränsförvaltning i norra Afghanistan avslutades den 7 september 2019. EU har redan bidragit till utvecklingen av sju gränsövergångsställen i landet.

I juni 2019 sjösattes fredsstödsmekanismen för Afghanistan, som finansieras av EU. I augusti 2019 anslog EU-delegationen i Afghanistan 1 miljoner euro till medieorganisationen Salam Afghanistan för att öka allmänhetens medvetenhet om och insyn i valnyheter och valrapportering.

Parlamentet har uttryckt stor oro över den tilltagande upprorsstämningen och över talibanernas handlingar mot minoriteter såsom shia-hazarerna.

Den 28 september 2019 hölls det presidentval. Slutresultatet skulle enligt planerna tillkännages den 7 november 2019, men valkommissionen meddelade att resultaten skulle bli försenade. Den 22 oktober 2019 möttes företrädare för EU, FN, Storbritannien, USA, Frankrike, Tyskland, Italien och Norge i Bryssel och de uppmanade med kraft Afghanistan att säkerställa insyn i resultaten. Talibanerna utförde flera attacker under presidentvalskampanjen.

Bangladesh

Förbindelserna mellan EU och Bangladesh går tillbaka till 1973. Samarbetsavtalet från 2001 omfattar handel, ekonomisk utveckling, mänskliga rättigheter, god förvaltning och

miljö. Det tredje diplomatiska samrådet mellan Bangladesh och EU ägde rum den 19 juli 2018 och omfattade en mängd olika politiska frågor och politisk utveckling.

Inom det fleråriga vägledande programmet för perioden 2014–2020 har EU anslagit upp till 690 miljoner euro. Unionen har betonat att Bangladesh är i behov av politiska reformer för att förbättra landets företagsklimat och locka till sig en större handel och fler investeringar.

I juli 2019 startade EU två program i Bangladesh med inriktning på offentlig ekonomisk förvaltning och nationella socialförsäkringsreformer.

Bangladesh är en parlamentarisk demokrati där makten växlar mellan två partier, Awamiförbundet och Bangladeshs nationalistparti (BNP).

Tack vare en dynamisk privat sektor och billig arbetskraft var Bangladeshs ekonomiska tillväxt 7,3 procent 2018, och det är ett av de få länder som har uppnått millennieutvecklingsmålen. Arbetstagarnas rättigheter och arbetsvillkor utgör emellertid fortfarande ett allvarligt problem i landet, särskilt i konfektionsindustriområdena kring Dhaka.

Som ett av de minst utvecklade länderna (MUL) omfattas Bangladesh av ordningen "Allt utom vapen", den mest förmånliga handelsordning som finns tillgänglig inom ramen för EU:s allmänna preferenssystem.

Vid mötet i FN:s säkerhetsråd den 28 februari 2019 meddelade Bangladesh att landet vill stänga sin gräns för rohingyaflyktingar från Myanmar. Sedan augusti 2017 har minst 700 000 rohingyaflyktingar flytt till Bangladesh undan förföljelser i Myanmar. I oktober 2019 gjorde Amnesty International ett uttalande i vilket Bangladesh med eftertryck uppmanades att utreda utomrättsliga avrättningar och påtvingade försvinnanden av rohingyaflyktingar i hela landet. I augusti 2019 protesterade tusentals flyktingar mot ett försök från Bangladeshs, Myanmars och FN:s sida att återsända dem av säkerhetsskäl. Eftersom flyktinglägren är överbefolkade planerar Bangladesh att flytta tusentals rohingyaflyktingar till en ö i Bengaliska viken.

Sri Lanka

Förbindelserna mellan EU och Sri Lanka går tillbaka till samarbetsavtalet från 1975, som uppdaterades 1995 genom ett tredje generationens samarbetsavtal om partnerskap och utveckling. EU:s GSP plus-förmåner återinfördes för Sri Lanka i maj 2017 som ett incitament för politiska reformer och efterlevnad av internationella konventioner om mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, miljöskydd och god förvaltning. Sri Lanka fick exporttillträde till EU inom ramen för EU:s särskilda stimulansordning (GSP+) i maj 2017 och Europaparlamentet följer noga Sri Lankas framsteg när det gäller att uppfylla kriterierna för GSP+. EU har gett Sri Lanka 760 miljoner euro i utvecklingsbistånd under det senaste årtiondet. EU är Sri Lankas andra största handelspartner (efter Indien) med en ömsesidig varuhandel som uppgick till ett värde på ungefär 4,5 miljarder euro under 2018, och ett handelsbalansöverskott på 1,3 miljard euro för Sri Lankas del.

I Sri Lanka pågick ett inbördeskrig från 1983 till 2009 mellan den singalesdominerade regeringen och Tamilska Eelams befrielseströmmar (LTTE). Uppmuntrad av arméns seger utlyste dåvarande president Mahinda Rajapaksa ett förtida presidentval i januari

2015, men besegrades av Sri Lankas frihetsparti (SLFP). President Sirisena utsåg Ranil Wickremesinghe från Förenade nationalistpartiet (UNP) till premiärminister. Efter parlamentsvalet i augusti 2015 bildade UNP en samlingsregering med SLFP utifrån en agenda för god förvaltning, nationell försoning och återupprättande av förbindelserna med det internationella samfundet. Regeringsskiftet har lett till en stark ekonomisk tillväxt och ett fördjupat samarbete med EU. EU och Sri Lanka höll sitt 22:a sammanträde i den gemensamma kommittén i Bryssel den 14 februari 2019.

De mänskliga rättigheterna måste prioriteras. Sri Lanka, som är ett land som är splittrat av etniska och religiösa spänningar, har långt kvar innan det kan leva upp till internationella normer, och det nya valet kan utgöra en möjlighet för att ta itu med frågor som dödsstraff, tortyr, övergångsrättsvisa, yttrandefrihet, religiös extremism och jämställdhet.

På påskdagen den 21 april 2019 dödades över 250 personer i nio bombattentat mot tre katolska kyrkor och hotell i Sri Lanka. Den så kallade Islamiska staten tog på sig ansvaret för attentaten, men Sri Lankas regering har också anklagat medlemmar i National Thowheed Jamath (NTJ), en utbrytargrupp från Sri Lanka Thowheed Jamath (SLTJ), för attentaten.

Den 30 augusti 2019 träffades arbetsgruppen för samhällsstyrning, rättsstatlighet och mänskliga rättigheter inom den gemensamma kommittén EU–Sri Lanka i Colombo. Sri Lanka åtog sig att genomföra internationella konventioner och i utbyte mot detta upptogs landet igen i EU:s GSP plus-system. Diskussionerna handlade om framsteg på områdena mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, kvinnors och barns rättigheter, minoriteters rättigheter och avskaffandet av tortyr och dödsstraffet.

I augusti 2019 anslog kommissionen 8,5 miljoner euro till Sri Lanka – som en del av instrumentet som bidrar till stabilitet och fred – för att bekämpa våldsbejakande extremism, bygga upp samhällets motståndskraft och främja fred och tolerans.

Nepal

Förbindelserna mellan EU och Nepal går tillbaka till 1973 och grundar sig på samarbetsavtalet från 1996. Nästan en fjärdedel av befolkningen lever på mindre än två US-dollar per dag och därför är Nepal beroende av externt bistånd, som uppgår till 25 procent av landets budget. Den 28 juni 2018 hölls det tionde mötet i den gemensamma kommittén EU–Nepal som bedömde genomförandet av det pågående samarbetet.

Vid mötet undertecknades finansieringsöverenskommelsen för EU:s bidrag till jordbruket och landsbygdens utveckling (CARD) i Nepal till ett värde av 40 miljoner euro. EU är en av Nepals största givare av utvecklingsbistånd och unionen har tredubblat sitt utvecklingsbistånd till 360 miljoner euro för perioden 2014–2020. EU har också upprepat vikten av att Nepal i större utsträckning utnyttjar de handelsförmåner som landet får inom ramen för ordningen ”Allt utom vapen”, eftersom den ömsesidiga varuhandeln uppgick sammanlagt till 500 miljoner euro under 2018. Den 8 november 2019 träffades den gemensamma kommittén Nepal–EU i Katmandu. I landet finns det en utbredd ojämlikhet mellan de övre och nedre kasten samt marginaliserade grupper som madheshifolken. Kina och Indien tävlar om att få inflytande i landet.

Den kommunistiska alliansen (bestående av kommunistpartiet för de förenade marxist-leninisterna i Nepal (CPN-UML) och kommunistpartiet för det maoistiska centrumet i Nepal (CPN-MC) besegrade kongresspartiet med en överväldigande majoritet i parlamentsvalet i december 2017. Den kommunistiska alliansen vann också de lokala val som hölls i tre etapper, mellan maj och september 2017, efter att ha bojkottats av madheshifolkens företrädare i Terai-provinsen.

Bhutan

Bhutan, som har varit isolerat från omvärlden i århundraden, håller på att anpassa sig till globaliseringen och stärka sin ekonomi, samtidigt som det vill bevara sina gamla traditioner. Landet genomgick en fredlig övergång till parlamentarisk demokrati genom den författning som antogs 2008 och som garanterar en fördelning av makten i form av en konstitutionell monarki.

I EU:s fleråriga vägledande plan för perioden 2014–2020 anslås 49,3 miljoner euro i bistånd till Bhutan. EU har haft en stark närvaro i Bhutan sedan 1982 och arbetat för att minska fattigdom, främja demokratisering och god förvaltning samt stödja hållbart jordbruk och förnybara naturresurser. Den 24 maj 2018 sjösattes ett nytt "handelsstödsprojekt mellan EU och Bhutan" med syftet att förbättra förädlingsvärdet, marknadsförbindelserna och regelverket för handeln och investeringar.

Parlamentet har upprepade gånger erkänt Bhutans unika utvecklingsfilosofi, som man tog initiativ till när landet öppnades upp för globaliseringen. Den bygger på begreppet "bruttonationallycka", som med hjälp av statistik mäter människornas livskvalitet och skapar jämvikt mellan själslig och materiell utveckling.

I november 2019 hölls det åttonde vartannat år återkommande samrådet mellan EU och Konungariket Bhutans regering, och EU uppmuntrade Bhutan att genomföra de människorättskonventioner som skulle kunna ge landet tillträde till GSP plus-systemet.

Maldiverna

Trots att det fortfarande inte finns något formellt samarbetsavtal med Maldiverna tillhandahåller EU samarbetsstöd för landsbygdssamhällen, turism och åtgärder för att begränsa klimatförändringarna. Den 16 juli antog rådet (utrikes frågor) en ram för riktade restriktiva åtgärder mot personer och enheter som är ansvariga för att undergräva rättsstatsprincipen eller hindra en inkluderande politisk lösning i Maldiverna, samt mot personer och enheter som är ansvariga för allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Maldiverna är sårbara för klimatförändringar och utsätts för stigande havsnivåer och kusterosion, som utgör allvarliga hot mot landets livskraft. Landet lider också under den höga ungdomsarbetslösheten, gängvåld och narkotikamissbruk, och politiska och sociala oroligheter har tilltagit sedan oppositionsledaren Ibrahim Mohamed Solih besegrade den tidigare presidenten Abdulla Yamin Abdul Gayum i september 2018.

2011 avancerade Maldiverna från den grupp länder som enligt FN hör till de minst utvecklade (MUL) och klassades som ett högre medelinkomstland 2013. Landets ekonomi bygger huvudsakligen på turism och fiske. EU är Maldivernas fjärde största

handelspartner, och står för 10 procent av den sammanlagda handeln med varor (2017).

I parlamentsvalet i april 2019 vann Solihs parti Maldiviska demokratiska partiet, som är en del av den regerande koalitionen, majoriteten av platserna, medan oppositionspartiet gick från 33 till 5 platser.

Jorge Soutullo
11/2019

